

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földművelési Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénztári csekkzámla száma: 25.153.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1937.

XVIII. évfolyam, 42. szám.

Október hó 17.

Nincs semmi szükség a szekérfuvarozás korlátozására!

Tejet a falusi gyermekeknek — A Falu-Gazdaszövetség mozgalmat indít a kartelek ellen

A Falu-Gazdaszövetség október hó 13-án, délután fél 6 órakor a Szövetség budapesti székházában igazgatóválasztmányi ülést tartott, amelyen három nagyjelentőségű falusi problémát tárgyalt és fontos határozatokat hozott.

A választmányi ülésen résztvett: Mayer János ny. miniszter, elnök; Schandl Károly dr. társelnök; Krúdy Ferenc ügyvezető alelnök; Kadu Károly ny. államtitkár; Vass Elek miniszteri osztályfőnök; Czermann Antal Hunyady-Vass Gergely, Márkósy Mihály, Mezey Lajos és Plósz István országgyűlési képviselők; Mutschenbacher Emil, az OMGÉ igazgatója; Máté Imre dr. az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója; Kocsán Károly és Péntek Pál v. képviselők; Csánódy Béla min. osztálytanácsos; Móder Elemer dr. min. osztálytanácsos; Antal József dr. min. titkár; Matomecs Gyula báró, Szabó Sándor ny. főispán, Bodor Antal és Both Dezso m. kir. gazdasági főtanácsosok; Wettstein András dr. Hungya igazgató; Cs. Horváth János ny. OKH igazgató; Bicóók János (Táplószék), Csákvári István (Kistarcsa) és dr. Szendrey Zsigmond (Ókéske) választmányi tagok.

A Falu-Gazdaszövetség részéről megjelentek az ülésen: Teőlyges István dr. igazgató, Szekeres László dr. h. igazgató és Ágoston Béla dr. titkár. A Vasárnapi képviselőben Mayer Emil és Bartoss Károly szerkesztők vettek részt az ülésen.

Mayer János ny. miniszter, a Falu-Gazdaszövetség elnöke, nyitotta meg az igazgatóválasztmányi ülést, néhány szóval üdvözölve a megjelenteket, majd a napirend letárgyalására került sor.

Elsőnek Szekeres László dr. h. igazgató a szekérfuvarozási rendelet-tervezet ügyében határozati javaslatot terjesztett elő, részletesen foglalkozva azokkal az érvekkel és szempontokkal, amelyekkel ismételtelen felsorakoztatunk már a Vasárnapi hasábjain és amelyek a tervezetet a gazdaságosság gazdasági és szociális érdekei miatt megvalósíthatatlanná teszik.

Krúdy Ferenc ügyvezető alelnök szöveghez elsőnek a határozati javaslatához, számszerű adatokkal bizonyította, hogy

Európában, Svájcban kívül, Magyarországban a legdrágább a vasuti tarifa, amely a béke éve óta a mezőgazdaság rovására aránytalanul emelkedett.

A helytelen tarifapolitika következtében egész ország egésznek esnek ki fokozatosan a forgalomból, különösen akkor, ha a nép szekérfuvarozását megakadályozzák.

Czermann Antal országgyűlési képviselő a határozati javaslatnak olyan irányban való kiegészítését kérte, hogy mivel a magyarországi utak mai állapota mellett az autó nem helyettesítheti a szekert.

utügyi politikánk reformját hangsúlyozottan kell követelnünk.

Nagy helyeslés mellett mutatott rá annak a fontosságára, hogy a magyar gazdaság és a falvak népe egységesen sorakozzék fel érdekképviseletre, a Falu-Gazdaszövetség mellett.

Péntek Pál v. országgyűlési képviselő azt fejtette, hogy a szekérfuvarozási rendelet-tervezet már a harmadik támadási kísérlet a gazdaságosság érdekei ellen. Az első támadás az a rendelet volt, amelyet egyelőre még nem léptettek életbe és amely a kiszáradt fogatok részére 60—70 mm-es kerékpalpakot ír elő.

A másik a rajonirozási rendszer,

amely lehetetlenné teszi a gazda számára azt, hogy 30 kilométernél nagyobb távolságról maga szerezhesse be és szállíthassa el a bányából vagy telephelyről a meszet, petróleumot, szenet stb.

Plósz István országgyűlési képviselő rámutatott arra, hogy milyen zaklatási lehetőségeket jelent a rendelet-tervezet megvalósítás esetén a gazdára.

Csákvári István (Kistarcsa) szerint az alkalmi fuvarozás az egészen kicsiny és rossz viszonyok között lévő gazdák számára egyetlen lehetőség arra, hogy lovaikat kihasználják és maguknak valami keresetet biztosítsanak.

Ezután a választmányi határozati javaslatot fogadott el, amely szerint

a Szövetség a szekérfuvarozás korlátozását szociális és közérdekből károsnak tartja.

Felkéri tehát a földművelésügyi minisztert, hogy a szobanforgó iparügyi miniszteri rendelet életbe lépésének megelőzése érdekében hathatósan közbefájon.

Ezután Teőlyges István dr. ügyvezető-igazgató szövegét a németországi mezőgazdasági munkás-elhelyezésekről, ismertette a nagy szociális jelentőséggel bíró akció előzményeit. Kifejtette, hogy Németország már a háború előtt is hatalmas mezőgazdasági munkástömegeket foglalkoztatott évente.

Az idén 48 ezer külföldi munkás dolgozik Németországban, ezek közül 2750 magyarországi munkás.

Elhelyezésük, ellátásuk kifogástalan és a megakarított és hazaküldött kereset révén, a családokkal együtt mintegy 120 ezer ember téli ellátása tekinthető biztosítottnak.

Schandl Károly dr. felszólalásában hivatkozott arra, hogy a háború előtt sok magyar mezőgazdasági munkás vándorolt ki Amerikába, ahonnan hazatérve, 15—20 hold földet vehettek maguknak. Ezeknek a kivándorlóknak nagyrésze azonban végképp elvesztett a nemzet számára. Sokkal előnyösebb a helyzet a németországi időszakos kivándorlás esetében, amikor a derék magyar munkások hazatérése biztosítva van. Megállapította személyes tapasztalatok során, hogy a magyar munkásnak elsőrendű híre van a külföldön és javasolja, hogy a választmány nyilvánítsa köszönetét és elismerését a nagyfontosságú akció kiváló megszervezéséért, Teőlyges István dr. igazgatónak, majd kérte, hogy

a Falu-Gazdaszövetség hasson oda, hogy a kormány az akció kihasználásához járuljon hozzá.

A választmány egyhangulag hozzájárult a javaslatához.

Most Ágoston Béla dr. titkár határozati javaslatot terjesztett elő a falusi gyermekek tejjelátásának megszervezésére.

Schandl Károly dr. a tejermeles nemzetgazdasági fontosságára vonatkozó adatokat ismertetett és kifejtette, hogy a fogyasztás megszervezése a termelés szempontjából milyen nagy jelentőségű bir. Megállapította, hogy a fogyasztási mozgalom megerősödése következtében a termelés és a kivitel jelentősen ért el az utóbbi években. A magyar vaj méltó versenytársa a dán és finn vajnak.

A belső fogyasztás fejlesztése azonban nemcsak a termelés — tehát az állattartó gazdák — szempontjából bir elsőrangú fontossággal, hanem egészségügyi szempontból is nagy jelentőségű.

Beszámolt arról a továbbiakban, hogy kerületének egyik községében, Devecserben, az iskolásgyermekek tej-

ellátásának megszervezése, amit az ő kezdeményezésére a tejszövetkezet látott el, milyen előnyös eredménnyel járt, amelyet, hogy évente alig 700 pengős költséggel járt. Az országos megszervezés néhány százezer pengős terhet jelentene a helyi kormányra, amely azonban pár év alatt lényegesen nagyobb megtakarítást érne el a betegpolást alap kiadásainál. Kíváncsomal: tartaná, ha az ezirányú mozgalom a Falu-Gazdaszövetség nevéhez fűződnék.

Antal József belügyminiszteri titkár megállapította, hogy ez a szociális és társadalmi mozgalom pompásan beilleszthető a belügyminiszter által nemrég életrekellett törvényhatósági jelületi alap keretei közé.

Bodor Antal hangsúlyozta, hogy az akciónak különösen a tudóvsz-sújtató vidékeken volna nagy jelentősége.

Teőlyges István dr. igazgató megállapította, hogy a németországi munkás-szerződés szerint minden munkásnak napi fél liter tej jár. Szabó Sándor ny. főispán felveti a gondolatot, hogy tegyen a Szövetség előterjesztést aziránt, hogy a katonaság naponta 3—5 deci tejet kapjon reggelire.

Az igazgatóválasztmány egyhangulag hozzájárult a kiegészített határozati javaslatához, majd a folyó tárgyat és bejelentéseket letárgyalására került sor.

Teőlyges István dr. ügyvezető-igazgató ismertette a Szövetség téli programját, majd Krúdy Ferenc ügyvezető alelnök felvetette azt a javaslatot, hogy

a Falu-Gazdaszövetség lépjen érintkezésbe a másik két mezőgazdasági érdekképviselettel, az Országos Magyar Gazdasági Egyesülettel és a Mezőgazdasági Kamarával a kartelek-berendezésnek letárgyalására.

Krúdy Ferenc nagyfontosságú javaslatát egyhangulag elfogadta a választmány. A nagysikerű ülés Mayer János elnök zárószavaival ért véget.

Elsőtítési gyakorlat Budapestén

A külföld nagyvárosaiban már ismételten végrehajtották a légvédelmi gyakorlatok próbáját. Budapestén október 13-án éjjel végeztek ilyen kísérletet. Este féltizenegy órakor felbőgtek a város különböző pontjaira felszerelt szirénák, hogy jelezzék a gyakorlat megkezdését. A város ekkor félhomályba borult, fél tizenkettőkor pedig a város teljesen oltózkodott; a város felett reptelődépek bugtak, jelozve a támadást. Az legalmasan érdekes gyakorlat egy főútráig tartott, újabb szirénajelre felfutottak újból a lámpák, a beállított járulévek megindultak és a város élete visszanyerte megszokott képét. A szekérfók megállapítása szerint Budapest fejezelméletben, az előírásoknak megfelelően hajtott végre az első légvédelmi gyakorlatot.

A kormány

egy esztendői munkássága komoly haladást eredményezett a magyar élet minden vonalán. Az államháztartás helyzetének javulása folytán lényegesen többet irányozhatott elő hasznos és munkaalkalmakat jelentő beruházásokra; végleges helyzetet teremtett a külföldi adósságok rendezése tekintetében; emelkedett a kivitel és általában külkereskedelmi mérlegünk; a gyár- és kisipar termelőképességének javulása folytán csökkent a munkanélküliség; — tehát minden réteg érzi a hatását a kormány által

a falu érdekében

tett intézkedéseknek. Régi igazság, hogy Magyarország minden lakosának sorsa a magyar gazda sorsától függ. Igaz, hogy a gazda az elmúlt esztendő alatt csak alig egyetlen lépést tett a gazdasági fejlődés útján, de — ime — ennek az egyetlen lépésnek jótékony hatása máris széjjelsugárzott az ország minden rétegére! A magasabb terményárak még csak éppen hogy megközelítik a termelési költségeket; a szőlőgazdálkodás érdekében tett intézkedések ma már csak az évek sora alatt fogják hatásukat éreztetni; a minőségű termelés elterjesztése, az állattenyésztés fellendítése, a minimális árak és bérek rendszeresítése még nem biztosíthatja a magyar föld megmunkálóinak azt az emberi sorsot, amely őket megilletné, — de a lassan vásárlóképesé váló gazda fellendíti az egész ország gazdasági életét!

Súlyosan vétenek tehát az ország gazdasági élete, tehát végeredményben saját érdekeik ellen azok, akik sokalják a kormány agrárszociális intézkedéseit. Bebizonyosodott ugyanis már számtalanszor, hogy Magyarország agrár jellegéből kifolyólag itt a mezőgazdaság az egyetlen olyan terület, amely minden reá fordított fillért visszajuttat a gazdasági forgalomba.

Reményt sugároz

a magyar éjszakába a tengerész emlékmű jelképes világitótornya: Az a hósi szellem, amely a soha le nem győzött magyar katona — huszár, tüzér, gyalogos, vagy tengerész — lelkeben élt, lobog ennek a karcos toronynak a csúcán és hirdeti Trianon sötétjén átörve, hogy hiszszük, várjuk a boldogabb jövőt, amelyért dolgozni, ha kell harcolni kötelessége minden magyarnak!

Olvasóink figyelmébe

Előfizetőink figyelmébe ajánljuk, hogy a VASÁRNAP címlapján állandóan közöljük csekkzámlánk számát (25.153), azért, hogy azok, akik nem őrizték meg a befizetési lapot, ne kényszerüljenek postautalványon küldeni az előfizetési díjat. Az ugynevezett

biankó-befizetési lapon az átutalás mindössze 9 fillérbe, postautalványon pedig 22 fillérbe kerül.

A megtakarítás tehát 13 fillér. A befizetési lapot postahivatalokban lehet kapni. A VASÁRNAP kiadóhivatala

Szólólványok

Jegzősőbb és legmegbízhatóbb beszerzési helye telepem. A legkíváltságosabb újdonságok és magvatlan szőlőfajták kerülnek eladásra. Ezekről a legújabb árjegyzékemet szaktanácsokkal és szakismeretekkel, sok tanulságos képpel, legfinomabb és legkiválóbb boraim árjegyzékével az igen tisztelt érdeklődőknek díjtalanul küldöm meg. **Tóth Imre** állami felügyelet és ellenőrzés alatt álló bor-, szőlő- és szőlőoltvány gazdaság: Abasár; iroda és lakás: Rókushegy-út 303.

Oktober végén jönnek haza a magyar cserefiúk Dániából és Németországból

Teblgyes István dr., a Falu-Gazdaszövetség ügyvezető-igazgatója az alábbi tájékoztatót küldte el a Dániában és Németországban tartózkodó magyar gazdafiújaknak:

TÁJÉKOZTATÓ

az 1937. évi magyar-német és dán gazdasági csereakció befejezéséről.

A Németországban tartózkodó magyar gazdafiújak selyő évi október hó 27-én (szerdán), ugy tartoznak indulni, hogy legkésőbb ugyanazon délután két órákor Hallében a vasúti állomás II. osztályú várótermében legyenek.

Innen a csoport tagjai vezetésem mellett még aznap délután négy órákor Berlinbe utaznak.

A Dániában tartózkodó magyar gazdafiújak a Kopenhágából délelőtt 10 óra tájban induló gyorsvonattal utazzaanak el október 27-én (szerdán) és Berlinbe, a stettini pályaudvarra történő megérkezésük után az állomásépületben levő II. osztályú várótermében várjanak rám. Én ugyanis Halléből kísérem a csoportot Berlinbe és mielőtt azt a megérkezés után átadtam, megyek át a stettini pályaudvarra, ahova a dániai csoport érkezik.

Oktober 28., 29. és 30-án megtekintjük a város és a környék vezetését. Budapesti Keleti pályaudvarra pedig október 31-én reggel nyolc órákor érkezünk meg.

A vasúti jegyet csak azok számára tudom meg, akiknek hozzátartozói a részvételi díjat befizették.

Azokat, akik a nyári ellenőrző látogatás alkalmával közölték velem, hogy továbbra is Németországban ohajtanak maradni, figyelemzetem, hogy csak azok maradjanak kint, akiknek helyük biztosítva van, mert áthelyezni a téli hónapokban senkivel sem lehet. A tanulmányuton természetesen ezek is résztvehetnek, amennyiben a részvételi díj II. részletét befizették. Ők Berlinből térnek majd vissza beosztási helyükre. Megjegyzem, hogy a további kintmaradásnak csak akkor van értelme, ha valaki tavaszig maradhat kint, mert ebben az esetben az idejővő német gazdafiújak csoportjával utazhatna vissza Magyarországára.

Felhívok kivétel nélkül minden Dániában és Németországban tartózkodó magyar gazdafiút, hogy levelezőlapon postafordultával közölje, hogy a jelen tájékoztatót megkapta-e és amennyiben kint akar maradni, azt is írja meg.

Mindenki hozzon magával három napra való ételmezt és pedig olyan dolgokat, amelyek nem romlanak meg.

Mellékelten küldök minden flunak egy németoszvegi vericis térképet, amelyen világosan látható, hogy a trianoni kényszerbékével mitől fosztottak meg ellenszögünk.

1. melléklet. Gazdafiú tájékoztató Teblgyes István dr. s. k. ügyvezető igazgató.

U. i.: Az esetleges utlevél meghosszabbításokat Berlinben intézzük el.

Figyelemzetés azok számára, akik a téli hónapok alatt is külföldön akarnak maradni.

Még a nyári találkozás alkalmával közöltem, hogy mindazok, akiknek házigazdája szívesen fogadna a téli hónapokra egy magyar gazdafiút, ezt közöljék velem. Ezután tehát ismételtlen felhívom az érdekelteket, hogy értesítésüket mielőbb juttassák el hozzám.

Papp István (Dánia): Leveleket kézhöz vettem. Szóval Te is velünk jössz majd haza. — **Molnár Sándor (Ausztria):** Szép tanulmányi jelentésedet és névnapomra küldött soraidat köszönettel vettem. Az ömllőstási alappal kapcsolatos ügyedre néve levélben válaszolok. — **Faragó Sándor (Dánia):** Én is azt ajánlom, hogy inkább maradj Dániában a téli hónapokra is. Helyedet jól ismerem és

Neked, mint járszági embernek a jelenlegi beosztás a legjobban felel meg. — **Seyfried Ferenc (Németország):** Leveledet és a Bückeburgi küldött lapot megkaptam. A megemlékezésért mindnyájatoknak színté köszönetet mondok. Velel tehát Berlinben találkozom, a hazautazáskor — **Varga László (Németország):** Örömmel olvastam soraidból, hogy jól érzed magad és milyen kedves környezeted kerültél. A vasúti jegyet magad vátst meg majd Halléig. — **Klitz István (Dánia):** Levelede értesítetek, hogy Cser József, Papp István, Győre István és Széplaki József számára kell megváltanod a jegyet, espedig Kopenhágától Bodenbachig. A többiek továbbra is kint maradnak. A vasúti jegyekre a pénzt a napokban utaltuk át a Nemzeti Bank útján címre. Intézkedünk, hogy a Vasárnap új címre menjen. A napokban nálam lárt egy barátod, Lun László, akinek azt ajánlottam, hogy csak a jövő tavasszal menjen ki, mert amint Te is jól tudod, Dániában a Sigard ur vezetése alatt álló gazdaszervezetnek tartózkodási engedélyt kell kérnie a belügyminisztériumtól az illetrésére. Szóval a dán gazdaszervezet nem szabad kikérteni, de nem is lehet, mert a magyar fiúk csak az ő ajánlására kapnak tartózkodási engedélyt és ha bármilyen nehézség előfordul, van egy szervezet, a messze idegenben, amely gondját viseli a magyar gazdafiúknak. Mivel barátod itthon megfelelő elhelyezést talált, tavasszal fog majd kiutazni a dániai csoporttal. — **Győre István:** Elismerő soraidat köszönettel vettem. Anah fogok a legjobban örülni, ha az életben boldogulni fogsz és majd hasznosított külföldön szerzett tudásodat, szívesen segítem elő, bár határozott ígéretem nem tehetek, hogy a német szőlővidéken helyezlek el most őszől kezdve tavaszig. Ezután kérem meg **Párdányi Rudolf**, **Tar Lajos** és **Kliment Z. Mihály** magyar gazdafiúkat, akik jelenleg a rajnai horvidéken vannak, hogy vendéglátó gazdafiúként kérdezzék meg, hogy elvállalna-e Téged november 1-től tavaszig. Ha igen, akkor felkérem az előbb említett fiúkat, hogy ezt közöljék azonnal velem és a német gazda levélre is csatolják soraidat. A választ Velel Berlinben fogom közölni. Kiseb költség csak a vasúti jeggyel kapcsolatban fog felmerülni. — **Kliment Z. Mihály:** Levelede értesítetek, hogy szívesen hozzájárulok terelvedhez, a fontos az, hogy a kijelölt napon és időben Hallében legyetek. A differenciát nem kérjük száfelelről, tehát Halléig a saját költségeden utazol. Párdányi és Tar Lajos szílel beklüdték a rajnai utra szóló különbözetet, részükre a vasúti költséget Németországban való megérkezésük után azonnal postára teszem. — **Simon Gábor:** Leveledet megkaptam és azt ajánlom, hogy várd be a drézai gazdaszervezet intézkedését. A vasúti jegyet csak azoknak váltjuk meg, akik a részvételi díjat befizették, Sajnos, előlegezni semmiféle költséget nem tudunk. — **Sipos Imre:** Mi van az utlevél ügyével? Ugy látszik, hogy rendben van. Figyelemzetetek, hogy ha nem kaptál meghosszabbítást, akkor ezzel az utlevéllel nem jöhetsz haza, mert ennek az érvénye lejárt és a csehek nem engednek át a határon. — **Macsotay János:** Edesanyád közölte velünk, hogy Te is a csoporttal jössz haza. — **Balázs István:** Lapodat közhöz vettem és a szóbanforgó összeség Németországba való megérkezésük után weimari címre el fogom küldeni. Tráge ur kedves régi ismerősöm, fordulj bálonnal hozzá és ha pénzben megszorulnál, szívesen ki fog segíteni. — **Balaton József:** Ugy mi, mint Németországban tartózkodó barátid örömmel foglak tudomásul venni, hogy betegségedből felgyógyultál. Mielőbb teljes egészségedet kívánunk. — **Hj. Széplaki József:** Jó atyád a Vasárnap mai számában olvasni fogja, hogy mikor jöttök haza. Kér személyre kért kedvezményes utalványt, amit címre el fogunk küldeni. — **Tóth Imre:** Értesítetek, hogy irtnak a kelidai iskolának és mielőst válasz érkezik, az eredményt közölni fogjuk Velel. A hazáról küldendő szepbontó magammal fogom vinni. **Boronyák Kálmán:** Szép cikcedet a Vasárnapnak adtuk át. — **Hautzinger István:** Edesatyád is értesített, hogy a téli hónapokra kint maradsz. Ezt egyébként a nyáron Te is közölted velem.

A közeli viszontlátásig mindnyájotokat szeretettel üdvözöl jóakarókat:

Teblgyes István dr. ügyvezető igazgató.

BELPOLITIKA

A politikai élet megindulása

Az országgyűlés harmadik ülésznaka tudvalevően október 26-án nyílik meg, a képviselőház és felsőház tisztikarának és bizottságainak megalkatásával. A törvényhozás érdemleges munkája november első napjaiban indul meg. Az első törvényjavaslat, amelyet a Ház tárgyalni fog, a tűzharcos törvényjavaslat lesz.

A Ház összeülése előtt a Nemzeti Egység Pártja évadnyitó értekezletet tart, amelyen **Darányi Kálmán** miniszterelnök részletes tájékoztatást fog adni a kormány munkaprogramjáról.

November hó folyamán a miniszterelnök **Kánya Kálmán** külügyminiszter társaságában Berlinbe utazik, hogy visszaadja **Göring** porosz miniszterelnök és **Neurath** külügyminiszter látogatását.

A Mezőgazdasági Kamara felsőházi képviselője

Az Országos Mezőgazdasági Kamara felterjesztésben kérte a kormánytól, hogy a felsőházi törvény revíziója alkalmával a Kamara által választandó felsőházi tagok számát emelje fel nyolcra. A mezőgazdasági kamarákról szóló novella ugyanis a választásra jogosult földtulajdonosokat s haszonbérletet hat kirüba osztja a régi öt kirüvával szemben. Ezenfelül a kamarában, mint hétédik kuria, önálló képviselket kapnak a gazdatisztek. Felsőházi tagsággal rendelkeznek a kamara elnöksége is. Ehhez képest az Országos Mezőgazdasági Kamara mind a hét kuria számára, valamint az elnökség tagjai számára külön-külön egy-egy felsőházi tagságot kért, amiáltal a mezőgazdaság törvényes érdekképviselete által küldhető felsőházi tagok száma a valóóság helyzethez simul.

A Nemzeti Bank új kormánybiztosa

A kormányzó **Jakab Oszkár** dr. m. kir. titkos tanácsost, pénzügyi államtitkárt a Nemzeti Bankhoz kormánybiztosul rendelte ki.

Eckhardt Tibor Körmenten

Eckhardt Tibor, a Fügetlen Kisgazdapárt vezére október 10-én Körmenten több ellenzéki képviselő társaságában beszédet mondott, melyben megemlékezett arról, hogy látogatást tett Ötő királyfinál, akiről igen melegen emlékezett meg. Eckhardt beszédében hangoztatta, hogy ő és pártja az alkotmányos királyság álláspontján áll.

VILÁGKRÓNIKA

Az európai feszültség hosszas tárgyalások után lényegesen enyhült: győzött az olasz álláspont és a nagyhatalmak hajlandóknak nyilatkoztak arra, hogy a földközi-tengeri kérdések megbeszélésébe bevonják Németországot is.

A valenciai vörös kormány Barcelonába menekült.

Olaszországban október 7-én itéletiőd puszított. A vihar elszakította a telefon- és távírdavezetékeket is, úgyhogy néhány órára megszakadt az Olaszországgal való összeköttetés.

Az Egyesült Államok külügyminisztériuma hivatalos jelentést adott ki, amely a japán-kínai konfliktus ügyében Japán eljárását elítéli és Japánt támadóknak nyilvánítja.

Oroszországban egy személyvonat összeütközött egy löszerszállító vonattal. A szerencsétlenségnek 60 halottja és száznál több sebesültje volt.

Belgium és Németország között megemlékező egyezmény létesült.

A tenger hőseinek emléke

A Magyar Haditengerészeti Emlékmű leleplezése

Október 10-én délelőtt leleplezték le a díszes külöségek között a magyar tengerész hősek emlékművét Horváth Miklós kormányzó, a monarchia utolsó flotta-parancsnoka és a tengerész hajóirak hatalmas seregének jelenlétében. Az ünnepség, amelyen a közlet előkelőségeinek őriási tábora vett részt, méltó volt a magyar tengerészek dicsőségéhez.

A kormányzót érkezésekor hatalmas éljennel és sapkalengéssel fogadta a Dunán felsorakozott őrnasádok legénysége. Ünnepi beszédet a nemzetiszínű lepel lehullása után Konek Emil ny. altengernagy, a Magyar Haditengerészeti Egyesület elnöke tartott. Beszède végén a legendás híri Nozara parancsnokát és Orvánó hősét, az utolsó flotta-parancsnokot, Magyarország államfőjét üdvözölte, aki ma is szilárdan tartja kezében a kormánykeréket és szegény megesonkolt hájt hájait sok viszontagságon és veszedélyen kormányozta át.

A beszédet az emlékmű megkoszoruzása követte: Majd a husz év előtti tengerészek csapata vonult el tisztelegve egykori parancsnoka, a kormányzó előtt. Még aznap ünnepélyes estebédet adott a kormányzó az osztrák és német tengerészkiállítótségek tiszteletére, amelyen a Népszövetségről és a külpolitikáról tartott nagyjelentőségű beszédet.

— A világháború árnyéka még mindig megfekszi a világot! — mondotta a kormányzó. — Hiszem és remélem, hogy idővel az összes jókarakterű népek, amelyek az emberiség sorsát és az európai kultúrát szívükön hordják, meg fogják találni egymást.

— Isten malmai lassan öröklnek és mégis, szomorú bucsuzásunk óta mennyi minden változott már jobbra. Legyen mindannyiunk vigasza az a tudat, hogy kötelességünket mindig teljesítettük.

A kormányzót a volt tengerészek sokáig és lelkesen ünnepelték.

és a tokajhegyvidéki szőlőtermelést és borkérdést is tanulmányozták. Visszatérésük előtt Budapesten gyűltek össze és a csereakció vezetője, Szekeres László dr. főtitkár vezetésével tisztelegő bucsulótogatáson jelent meg Marschall Ferenc dr. földművelésügyi államtitkár, aki beszédében hangsúlyozta, hogy

az olasz-magyar gazdasáradalom közötti barátságot még jobban kimélyíteni van hivatva a nagyjelentőségű gazdasági-csereakció,

amelyet a kormányzat tovább is folytatni kíván, annál is inkább, mert szemmel látható eredményei máris mutatkoznak a két nemzet gazdasáradalom körében

— Vigyéltek haza — mondotta az államtitkár — a magyar földművelésügyi kormányzat és a magyar föld népének üdvözletét azzal, hogy

testvéri és baráti nemzet fiai között voltak. A magyar és olasz népet nemcsak gazdasági, hanem évszázadok történelmi kapcsolatok is fűzik össze.

Ezután Mayer János ny. földművelésügyi miniszter, a Faluszövetség elnökénél tisztelegtek, aki részletelesen kikérdezte az olasz gazdasáifjakat megfigyeléseikről.

— Örömmel álapirom meg, — mondotta Mayer János — hogy

a Faluszövetség immár ötszázötvenéves nuntásága újabb gazdasági lehetőséget nyit meg, amely abban áll, hogy a két nemzet jövőendő gazdasá-

ifjusága kölcsönösen megismerje egymást,

ami a nemzetek közötti érintkezést erősen megkönnyíti.

A magyar nemzet a szankciók idején megmutatta törhetetlen hűségét az új római birodalom megalapítóját, Mussolinivel és a faszimulacn szomben, amikor minden fenntartás nélkül elvetette a szankciókhoz való hozzájárulást, mert tudatában volt annak, hogy

Mussolini volt az, aki a Duna-medence nagy megesonkítottjának, Magyarországnak jogos igazságát hangoztatta a közép-európai egyen-súly fenntartása érdekében.

Mayer János ezután hosszasan elbeszélgetett még a gazdasáifjakkal.

Másnap az olasz gazdasáifjak gróf Orazio Luigi de Vinci olasz királyi követet keresték fel, aki Filippo de Grenet követéségi titkár társaságában fogadta földjeit. Szekeres László dr. üdvözlőszavaira gróf Vincit követ hosszabb beszédben fejtette ki az olasz-magyar gazdasági kapcsolatokat nagy jelentőségét és a gazdasáifjú csereakció szükségességét, melyet a maga részéről a jövőben is legmesszebbmenően támogat. Gróf Vinci követ és titkára, — akiknek magyar-barát érzése közsímet — az üdvözlések után elbeszélgettek a hazájukba visszatérő gazdasáifjakkal.

A bucsulótogatások után a főváros mezőgazdasági és egyéb nevezetességeit tekintették meg az olasz gazdasáifjak, majd az esti gyorsvonattal visszatértek hazájukba.

Sürgősen át kell építeni a marcalvölgyi vízlevezető árkokat

Schandl Károly, a deveszeri kerület országgyűlési képviselője, fokozódó érdeklődés közepette folytatja ősi korutját a somlóvidéki falvakban. Kispírítan a község lakossága élén Dezső Béla földbírtokos és Doma János községi bíró fogadták, míg a falu bizalmát Horváth Péter tanító tolmácsolta szép beszédében. Egeralján Cserkuthy Sándor tanító lendületes szavai után szavazott bizalmat a falu polgársága a képviselőnek, akit Boncz Gyula pártelnök és Boncz Lajos községi bíró fogadtak a gazdasáifjadalom élén, míg a falu asszonyai nevében Szalay Károlyné mondott köszöntőt. Adorjánházára az egeraljaiak testületileg kísérték át a képviselőt, akit ott Végh János református lelkes és Marton Pál bíró fogadtak a teljes számban összesereglett lakosság élén. A szépsikerű gyűlésen Végh János nagyhatású beszédében fejezte ki a lakosság rendületlen ragaszkodását. A népes közében Arvay Gábor és mások üdvözölték Schandl Károlyt. Végül Magyarpolányban és Borsodpusztán verőfényes időben a falu aprajagja lelkesedéssel hallgatta a képviselőt, akit Horváth Szaléz plébános és Horencsnégyi Béla pártelnök üdvözölték és tolmácsolták a magyarpolányiak bizalmát és támogatását. A

község képviselőtestülete György Ferenc bíró és Gömbös Ernő főjegyző vezetésével külön is tisztelegte a népszerű képviselő előtt, aki mindenütt egyénenként is meghallgatta válaszóit.

Schandl Károly a politikai és gazdasági helyzet javulásával kapcsolatban foglalkozott a Marcal völgyének különleges válságával, amit a sok vizkár miatt tönkrement gabóna- és terménytermés okozott. A marcalvölgyi vízlevezető árkok sürgős átépítése érdekében megindítandó akció bejelentését megnyugvással fogadta a szegény lakosság, mely több községben élelemhiánnyal indul a télnek.

Schandl Károly dr. foglalkozott a kormányznak azzal az elhatározásával is, hogy a falu kisembereinek öregségére nyugellátást biztosít. A keresztény népies politika korszokos megnyilatkozása ez a lépés, melynek hatásosabb cselekvést a szélsőségek ellen el sem lehet képzelni. Végül rámutatott Schandl Károly dr. arra is, hogy az alkotmányos élet jövője csak azon a kilencszázados úton vezethet, melyet az 1938. esztendőben ünnepel a nemzet. Végző célunk Szent István országának és apostoli királyságának a visszaállítását.

Olasz gazdasáifjak bucsuztatása a földművelésügyi minisztériumban, a Faluszövetségnél és a követségen

A Falu-Gazdasáifjövetség ezidei olasz-magyar csereakciójának olasz résztvevői többhónapos ittartózkodás után a napokban tértek haza Olaszországba. Az olasz fiúk az ország különböző vidékein voltak elhelyezve a földművelésügyi minisztérium hatóság támogatásával és mezőgazdasági, állattenyésztési, szőlészeti, gyümölcstermelési viszonyainkat, szövetkezeti rendszerünket tanulmányozták.

Különösen nagy súlyt helyeztek a magyar falusi kisgazda és mezőgazdasági munkás életkörülményeinek megismerésére és ezért a vendéglátó birtokok inté-

zőinek vezetésével bejárta a környékbeli nevelő, közép- és kisbirtokokokat is.

Rossoni olasz földművelésügyi miniszter kívánságára a balatonmeléki

Ingen csomagolva 20 darab a szőlővirágu díszeserje, erős példányok, 18 db. féle faj fa; minden faj lejezve; 2 bo. korrosza, 3 borkafenyő 4 pengő.

200 darab óriás nagygyümölcsű piros szamócaeperpalánta 3 pengő 70 fillér. Vajda Sándor, Vertescsa, Fejér m.

Ne foglalják le a gazdasáifjak egyetlen tehenét

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara fontos előterjesztései

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara a legidősebb gazdasáifjadalom megoldása érdekében, több felterjesztést intézett a kormányhoz.

A legfontosabb és a kisgazdátársadalom legnehezebb helyzetben lévő rétegére vonatkozó felterjesztés az, amelyben a Kamara panasz tárgyává teszi, hogy a törpebirtokosok, mezőgazdasági munkások, kiöregedett családtagok, özvegyasszonyok egyetlen tehenét is lefoglalják, elárverezik és illymódon megfosztják őket egyedül és utolsó megélhetési forrásuktól.

A Kamara olyértelmű intézkedés kiadását kéri, amely a lefoglalások tekintetében mentesítést biztosít a kisemberek tulajdonában lévő egyetlen tehen számára, valamint a részére szükséges egy évi takarmány- és alommennyiségre nézve is.

Ugyancsak a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara azzal a kéréssel fordult a földművelésügyi minisztériumhoz, hogy azokban a községekben, ahol indokolt,

engedje meg, hogy a múlt évi vetőmagkölcsön visszafizetése egy évvel meghosszabbítottassék még azoknál a gazdasáifjknál is, akik a vetőmagkölcsönben az év őzén is részesülhettek.

Hogy pedig egy esztendő termését két évi vetőmagkölcsön visszafizetése ne terhelje, kérte a minisztérium hozzájárulását ahhoz, hogy

az érdekeltek két éves vetőmagtartozása a f. évtől kezdődő két évi egyenlő részletben legyen törleszthető.

További felterjesztésében kérte még a Kamara az

árpaexport megindítását, továbbá azt, hogy a sörárpakötéseket a tőzsdéi

jegyzéseken is juttassák ki-fejezésre.

Reméljük, hogy e szociális szempontból is nagyjelentőségű felterjesztések ügyében rövidesen kedvező döntés történik.

Az alagi Szent Imre „Levente” templom tárgysorsjátékának huzása

Október hó 4-én tartották meg az alagi Szent Imre „Levente” templom tárgysorsjátékának huzását. A főbb nyeremények a következő számok nyerték: Kombiniált szobaberendezést: 25353. — Vezényt: nagy festményt: 2045. — mestertorlonkát: 22502. — Kolozsvárt: festményt: 20256, csepekl kerékpárt: 10827. — Héber-féle „Rekord” zománckályhát: 20751. — 1—1 kerti garnitúrát: 3895, 5433, 24173. — diómásként gyümölcsartót: 3628. — 100 pengő értékű nyereményt a 4268, 10620, 10763, 16420, 20544, 24050, 26775; — 80 pengő értékű nyereményt az 3344, 8204, 20956, 22170, 28247; — 50 pengő értékű nyereményt a 4750, 5231, 6083, 10320, 10987, 11674, 12723, 14523, 25416, 29207; — 20 pengő értékű nyereményt a 101, 533, 1005, 1265, 3473, 4280, 5696, 6076, 7357, 7905, 11544, 11835, 12113, 13244, 13904, 13932, 13943, 15862, 17371, 19560, 20220, 21057, 23180, 23920, 23732, 25213. számu sorsjegy. Kihuztak még több sorsjegyet 15, 10 és 5 pengő, valamint nagyszámu 3 pengő nyereménnyel. A nyeremények 1937. október 24-étől 1937 december 5-ig az alagi lovaregyleti lelkeszlakban naponként 4 és 5 óra között, a sorsjegy legdása ellenében vehetők át. Kivételre az összes költségek fedezése ellenében a nyereménytárgyat elküldik. Fenti idő alatt át nem vett nyereménytárgyak az alagi Szent Imre „Levente” templom tulajdonába mennek át.

Mutasd meg ismerőseidnek a VASÁRNAP-OT!

Elégtétel az Országos Központi Hitelszövetkezetnek

Az Országos Központi Hitelszövetkezet kötetlenségében működő földmunkás-vállalkozó szövetkezetek küldöttségét az 1933. év tavaszán Zichy Gyula gróf kalocsai érsek néhai Gömbös Gyula miniszterelnök elé vezette abból a célból, hogy a földmunkásoknak munkaalkalmat és életviszonyaik javítását kérje. Ezt követően Antal Lajos, a minsztéri földmunkások vállalkozó szövetkezetének volt elnöke, akit az 1932. évben az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatósági tagságától felfüggesztett és a szövetkezet felszámolásának elrendelése után elmozdított, beadványokat intézett Zichy Gyula gróf kalocsai érsekhez és azokban az érsektől a földmunkások ügyekben az OKH és a kötelekbe tartozó földmunkásszövetkezetek kikapcsolásáért való eljárást, illetve panaszai kivizsgálását kérte. Beadványában többek közt azt állította, hogy az OKH a külsőségeket félrevezeti és a szövetkezetek eseméit tönkreteszi.

Az OKH a beadványban foglaltak miatt a kalocsai kir. járásbírósg előtt rágalmozásért feljelentést tett; az ügyben azonban vádlott többszöri távollmaradása miatt csak a napokban volt a tárgyalás megtartható. A tárgyaláson Antal Lajos vádlott kijelentette, hogy

a vád tárgyává tett és a kalocsai érsekhez intézett panaszírataiban foglalt az OKH-t illető tényállításai valótlan-ságáról, valamint arról, hogy az OKH ezen tényállítások kivizsgálása elől soha s jelen ügyben sem kívánt eltérni, meggyőződött

mint ahogy ezek szerint

jeljelentéseinek ténybeli alapja nincs, azért bocsánatot kér és sajnálkozását fejezi ki,

amiért nyilatkozatait megette.

Az OKH-nak a tárgyaláson jelen volt képviselője ezt elégtétellel elfogadta, amivel az eljárás befejeztetett.

Falunap Kiskomáromban

A jóslékertült adonyi falunap után a Falu-Gazdasági Szövetség őszi munkaprogramjának következő állomása a zalamegyei Kiskomárom község volt, ahol október 9–10-én zajlott le a mezőgazdasági kamarával és a járási mezőgazdasági bizottsággal együttesen rendezett falunap. Ezen a környéken még ilyen arányú gazdamegyeztetés nem volt, érthető tehát, hogy messze községek lakói előjöttek, hogy résztvegyenek a falunapon.

Oktató és szórakoztató filmdarabok, gazdasági előadások vezettek be október 9-én a falunapot. Ezekkel egyidejűleg az iskolában, Iparos székben készült a kiállítás. Gyönyörű háziszőttek, a falusi asszonyok remekművei sorakoztak fel hatalmas mennyiségben. Különösen szép volt a gyümölcskiállítás, melynek tanúsága az, hogy Zalamegye jövő gazdasági fejlődéséért a gyümölcstermesztés népszerűsítése. A kiskomáromi uradalom belsőosztály majorjában ezalatt megteltek az erre a célra készült és rendelkezésre bocsátott istállók szebbnél szebb állatokkal és a bírálóbizottságok orkán át vezetteket maguk elé a lovakat, bikákat, tehéneket, hogy gondos mérlegelés után kiválasszák közülük azokat, amelyekkel majd legjobbakat díjazni kívánunk.

Október 10-én, vasárnap reggel ünnepélyes szentmise után Szokolay Antal kanonok mondott ünnepi beszédet, remutatóva a falunap jelentőségére és felkérte vitéz gróf Teleki Béla főispánt a kiállítás megnyitására. A falunapon résztvettek: Somogyi Gyula földbíró, a járási mezőgazdasági bizottság elnöke, Krátky József, Nagykanizsa város pol-

gármestere, gróf Somló Antal, Kovács Sebestyén Miklós, Rudnák Károly, Tatabér Gyula, Thassy Kristóf földbírók, Pihár Viktor felsőház tag, Figura György, Horváth Gábor, Kovács Miklós gazdasági felügyelő, Hold Sándor, Hajdán Imre jószágfelügyelő, Sárközy Lajos plébános, dr. Lontay Alán járási főszolgabíró, Matay Jenő, Vitalis Zoltán főjegyző, Kolbaj Károly akad. tanár, Drószty Győző országgyűlési képviselő, Heltz Iván alezredes, G. Szabó Gyula, Mészner Imre intézők, Szűcs Ervin, az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara titkára, Nagy Jenő kamarai intéző, Ráth Gyula Kiskomárom mezőgazdasági bizottságának elnöke, uradalmi intéző, Kő János községi bíró.

Vitéz gróf Teleki Béla főispán személyesen osztotta ki a jutalmakat, közöttük a Faluszövetség arany-, ezüst- és bronzérmét. Délben diszebb volt, utána pedig a kiskomáromi és galambokai bokrétkák népviseleti színpompás népszokás bemutatása és szírieti mulatsága volt.

A környező községek gazdaközönsége egész napon át nagy tömegekben látogatta a gazdasági, háziipari, ipari és állatkiállítást és meggyőződhetett arról, hogy nemcsak az uradalmak, de a kisemberek is kelő szakutadással szép eredményeket érhetnek el.

A falunap előkészítését és rendezését a Szövetség részéről dr. Agoston Béla titkár végezte, aki egyben képviselte a Szövetséget az ünnepélyes megnyitáson.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A hízlat pulyka

fontos terméke Alföldünk tanjavilágának. Minthogy értékesítésének földénye december, már 5–8 héttel előbb indokolt a jobb táplálást (hízlatást) megkezdni, hogy minőségileg megfelelő legyen az árú s így kelő árat kapjunk érte.

A pulykahízlatásnak kétféle módszere van: az egyik módszer szerint a hízlatandó állatok szabadra vannak eresztve, míg a második módszer szerint zárva vannak a pulykák.

Az első esetben 6–8 héttel a szabadon

eresztett pulykák naponta háromszor megetetjük szemes tengerivel. Egy-egy pulyka megesszik naponta 20–30 dekát. Az adagot természetesen ne mérjük ki, hanem adjunk nekik annyit, amennyit jó étvágyal felelnek. Ha a kukoricát bedzattjuk, akkor még szivesebben fogyasztják. Ilyen eljárás mellett remélhető, hogy a 3 és fél kg sulival bedílt pulyka 6–8 hét alatt 2–2,5 kg súlygyarapodást ér el. Közben elfogyaszt 10–15 kg kukoricát úgy, hogy 1 kg pulyka-súlyt 5–6 kg szemes tengeri árn termelünk.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Must készítmények

A musthárta igen kedvelt csemege hazánk egyes vidékein és a háború előtt külföldre is nagyobb mennyiségű szállítottunk belőle. Elkészítése úgy történik, hogy a friss és legálabb egy napig ülepített mustot egyharmadára besűrítjük, széles, lapos edényben, lassu tűznel, folytonos kavarással. Míg a must sűrűsödik, cernára fűzött diögerezdekből 15–20 centiméteres füzereket készítenk, a füzerek egyik végén hosszabb darab cernát szabadon hagyva. A kelloképpen besűrített mustot ki-hűtjük és folytonos kavarással közben, óvatosan szórva, átszítált sima nullás buzaliszatt adagolunk belé, literenként 5 dekát számítva, aztán az egészet állandóan kavarva, óvatosan fel-felözzük. A cernára fűzött gerezdeket belemártjuk a pépbe és a lábas felé akasztjuk, míg megszikkadnak. Akkor a lábas utra a tűzre visszavesszük és a bemártást és a szárítást. Ezt a munkát mindaddig folytatjuk, míg a füzere tapadt must hurkvavastagságu lesz, akkor kiszárítjuk és cukorporba hengergetjük.

A gőzben sterilizált, vagy pasztórozott must gyengén pezsgó, édes kellemes ital és hosszú ideig eláll. Házilag úgy készíthetjük el, hogy az illatos szőlő mustját vásonkendőn gondosan átsűrítjük és betöltjük szódával vízzel alaposan kimosott, kiöblített és kiszárított, erősfalu üvegekbe. Ha nincs patentzárás üvegünk, a parafadugókat forró vízben kimosunk és drótból, vagy kenderspárgából, nehogy pasztórozás közben a dugók kipattanjanak. (Az egyik hurok keresztben fekdjük a dugó felső lapján, a másik az üveg száját fogja körül.) Az üvegeket nem töltjük tele, hanem 6–8 cm helyet üresen hagyunk a must fölött, aztán ledugaszolva mosóüstben sterilizáljuk, éppúgy, mint a befőtteket, azaz a különbséggel, hogy a hőmérséklettel

nem megyünk 70 Celsius-fok fölé és ezt a hőmérsékletet fölörán át tartjuk. Utána az üvegeket kiszedjük és másnap a pasztórozást megismételjük. A lassan lehitett üvegekről ezután leszedjük éles késsel a biztosító kötelet, az üveg száját és a dugót alkoholos ruhával megtöröljük és olvasztott szuokkal, vagy parafinnal bevonjuk. Pár hónap alatt a must szépen megtisztul s a zavaros üledék az alján gyűlik össze. Használat előtt a tisztítást leöntjük, a zavaros csapadékok pedig szűrővel eltávolítjuk belőle.

Kánya Terézia

Ételreceptek

Vadhúsleves lenesével. Fél liter lenesét leeresben megfőzünk, szeletekre vágott zöldséget adunk hozzá és azalatt egy kilogramm pácolatlan nyulhúst apróra vágva vízzel főzünk tessük. Tejszín helye szeletekre vágott szalonnát, vörshagymát, répát, babérlevelet, szemes borsot és sót s mikor minden puhára főtt, összekeverjük az ugyancsak puhára főtt lenesével, aztán átöröljük, húsleves felereszünk és hagyjuk jól felforrni, Kockára vágott zsemlyét adunk hozzá.

Párolt marhalus paradicsommal. Szép darab firtórtól levágjuk a főléseges körvéljét, jól kiverjük és megszózzuk. Hosszúra vágott szalonnát elvezítünk egy darab összetört fokhagymával és megseleljük vele a húst, majd lábasba téve, leöntjük félig vízzel, adunk hozzá kevés ecetet és lassan párolni hagyjuk, miközben többször megforgatjuk. Ezalatt néhány szép paradicsomot megfőzünk, leszűrjük, vékony rántást készítenk és feleresztjük a paradicsommal, egy darab cukrot adunk bele és hagyjuk vele felforrni, aztán leszedjük a zsírt, Tálalásuk makkaróval vagy tarhonyával adunk a hús köré és rászűrjük a paradicsomrántást.

Burgonyamélt. A megfőtt burgonyát meghámozzuk és megreszeljük; nyúlódeszán szeljük hozzá annyi lisztet, amennyit a burgonya, keverjük össze, tegyük bele sót és annyi tojást, amennyi szükséges, nyújtjuk ki metélnek, főzzük meg sós vízben és zsirom pirított zsemlemorzssalal hintjük meg.

A zárt hízlatási rendszer érdekében olyan szellős, de zárt ketrecet készítünk az alföldi pulykahízlatok, mely kb. 2 méter magas. A ketrec nagysága a pulykák száma szerint változik olyképpen, hogy négy pulykára 1 négyzetméter alapterületet számítanak. A ketrecben 1 méter magasságban illóudak vannak elhelyezve. A pulykákat itt naponta ugyancsak háromszor etetik, de nem szemes tengerivel, hanem olyan darakeveréssel, melynek egyharmada árpadara, kétharmada tengeridara. A darát vízzel, vagy lefőzött tejfel pépsűrűségűre keverik. Itatásra vizet, vagy lefőzött tejet használnak fel. Gondoskodás történik arról is, hogy a hízók kavicsos és faszendárbocskákhoz hozzájussanak.

Ilyen eljárás mellett 4–5 hét alatt 1,5–2 kg súlygyarapodást mutatnak fel a pulykák.

A pulykát kivételesen tömni is szokták. Naponta 20–30 deka szemes tengerit, vagy ugyanennyi daraból készült metéltet tónak turkukba úgy, mint ez a ludnál és kacsalán szokás.

Februártól kezdve már nem érdemes a pulykát hízlatni, mert megindul a nemelés és ilyenkor már nem mutatkozik kellő súlygyarapodás.

Apró jótanácsok

A vetőszántást legalább egy hónappal a vetés előtt kell elvégezni, hogy utána a talaj beérhessen és a gommogyvak kelhessenek. A vetőszántást tíz napokelőt hosszabban keresztben boronáljuk meg. Ha a gyomok erősebben fejlődnek és a borona nem bírna velük, akkor extirpátorral, ludtalpas kultivátorral vagy simamiveléssel állított lókapakkal pusztítsuk el azokat. Az természetes, hogy a vetőszántást olyankor kell végezni, mikor nem nagy hantokat fordít fel az eke. Ha pedig mégsem teljesen kifogástalan a talaj, mindlánt a szántás után hengerezjük meg, hogy a hantok alulról egy kis nedvességet kapva, megpuhuljanak, amikor is néhány nap múlva nehéz fogattal szétöröljük a rögöket. A hengerezetlenül és boronálatlanul hagyott hantok kőkeményesűre száradnak, azokban nem indulhat meg a baktériumélet s így a talaj be nem érhetik. A be nem értett talajban pedig a fiatal növény nem találja meg a táplálékát, elcsúszul, elcsenyévesedik s így természetesen nem adhat megfelelő termést.

Minőségű buzavetőmagokétiót ezidén is bonyolít le a földmivelésügyi minisztérium. Kiszagadnak az illetékes vármegyei felügyelőségnek kell az igényt bejelenteniük. Az akció keretében a gazdának a buza tözsdéi árát kell fizetnie, a vetőmag felárat, valamint a vasuti költséget pedig az állam viseli. Ahol vasuti fuvar nem merül fel, ott az 50 holdon aluli gazdák métermásánként 1 pengővel olcsóbban kapják a vetőmagot (fuvarértítés). Ha a közelben van vetőmagszaporító-gazdaság, akkor a gazdasági felügyelőségnek cserébe is lehet búzát igényelni. Ilyenkor kb. 1–1,5 százalékkal több szokványbuzát kell a vetőmagért adni. Az egypengős fuvarértítés ekkor is jár a kiszagadónak.

A nyersbőr helytelen kezelése folytán sok károsodás érj az agyunkat. Sok mászatos tenyérnyi lyukat vág a bőr szélére, hogy nyúzás közben legyen mibe kapaszkodni; így meglehetősen sok bőr megveszond. Vigyázzatlan nyúzások gyakran alaposan beleszalad a kés a bőre s még ha nem is vágja át egészen a bőrt, az annyira értékes irhát alaposan megrongálja. Mindl inkább a közep-tájon érte a vakvádis a bőr, annál nagyobb a kár. Ha sok és mély vakvádis van a bőren, akkor az ipari szempontból teljesen értéktelenné válhatik. A nyersbőrök közül főleg a falukról jövők szoktak vakvádisok lenni, míg a városok vághődjairól jövők kifogástalanok. Sok kár származott a mulában a tizes vassal eszközölt jelzésekkel, miért is ezt nálunk már eltiltották. Súlyosan rongálja a bőrt a marlabogoly álcája, mely a szarvasmarha hátán, a bőr alatt indul fejlődésnek és a bőrt lyukat fur, hogy azon át levegőt vehessen fel, majd teljesen kifejlesztése után — azaz át távoztal. A karcolás, ostorcsapás és a nem megfelelő szűrés is jelentősen csökkenti a nyersbőr értékét.

Ősziék alá

PÉTI SÓ nélkülözhetetlen.

Kérjen díjtalan ismertetőt!

Péti Nitrogén Műtrágyagyár R. T. Budapest, V., Nádor-u. 21.

H I R E K

Anyám könnye...

*Csillog anyám bánatkönnye.
Lelkemre fut égő gyöngye.
Ott tép, emészt, minden buja,
Könnye ceppjének mázsás ulaja.*

*Csillog anyám örömkönnye,
Mint fülhegyin harmatgyöngye.
Mikor arcan mosoly derül:
Lelkem boldogságba merül.*

NAGY LAJOS (Révfülöp)

Kenderfonás

*Roskadt parasztszoba,
Az asztalon kanca.
Vén rokkáján, fonnyadt kézzel
Kendert fon egy anyó.*

*Zug-pereg a rokka,
Duruzsol az orsó.
A kakukos falórán
Ballag a mutató.*

*Dudolgat az anyó,
Telik az orsója:
Mig leméri az életét
A vén fali óra.*

Nagyrákosi BARTHA KÁLMÁN

Hazánk földje...

*Hazánk földje a legdrágább
Kincséknél is többet ér.
Mert víz helyett, elszirt könnyet
Csobogtat a kicsi ér.
Drága porzem eltakarja
Azt a sok-sok teemet,
Kiknek ácsolt bus Trianon
Annyi gyászos keresztet...*

*Ha hatalmam oly nagy volna:
Feltárnám a sírokat,
Babérokkal tele szórnam.
A nagy magyar utakat.
Hej, de akkor másként lenne,
Elmulna az ősi szél:
Nem takarná a sírokat
A lehulló falevel...*

AVAS JÓZSEF (Szalafő)

Nyolcvan éves a pápa. XI. Pius pápa nyolcvanadik születésnapját bensőséges ünneppé ülte meg a pápa szülővárosa, Deste, lombardiai városka.

Meghalt Komáromi János. Komáromi János a kivételes tehetségű író, a Magyarországi munkatárs 50 éves korában meghalt. Komáromi János a zempléni megyei Málcán született, apja egyszerű és szegény fuvaros volt. Egyetemi tanulmányai elvégzése után újságíró lett, majd vitteül végigharcolta a világháborút. Tizenöt évig volt a magyar irodalom nagy országos részvevője mellett.

Franciaország könyveket ajándékozott a magyar könyvtáraknak. A francia kormány tizenöt ezer kötet könyvet ajándékozott a magyar könyvtáraknak. A francia irodalom legutóbbi és legkiválóbb alkotásait felelőleg könyvajándék nagy értékű képvisel. A magyar könyvtárak vezetői, Hóman Bálint kultuszminiszterrel az élükön személyesen fejezték ki köszönetüket Franciaország budapesti követe előtt.

A fejedelmválasztó országgyűlés oszlopának leleplezése. Szécsényben az 1705-ben megtartott fejedelmválasztó országgyűlés emlékeztető emlékoszlop emelték, amelyet október 11-én ünnepélyesen lepleztek le. Az oszlop aljában Soldos Béla főispán Rodostóbol magával hozott földet és tetőcserepet, megfelelő hivatalos igazolással együtt hozott el. A lelkes ünnepeken óriási közönség vett részt.

Fillics gyorsvonatok. A MÁV igazgatósága legalább 500 utas jelenléte esetén Budapestről Parádára, Salgótarjánra, Egerbe, Kaposvárra, valamint Sopronból, Szombathelyről, Miskolcra, Gyöngyösről, Nyíregyházáról, Debrecenből, Hódmezővásárhelyről, Szegedről és Nagykanizsáról Budapestre fillics gyorsvonatot indít.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara az értékesítési szervek fenntartása mellett

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatóválasztmányának évadkezdő ülésén Szentjóbly-Staub Elemér elnöki megnyitása után Dr. Gesztelyi-Nagy László igazgató az időszerű gazdasági kérdésekről szóló jelentésében a gazdaságtudomány nevében köszönetet mondott azoknak a borkészítőknek, akik az elmúlt évtizedekben a borkészítők érdekeit képviselték, és a borkészítők megkönnyítő kormányintézkedéseiről, gróf Teleki Mihály alelnök a borkészítők nagy jóvőjét méltatta. Dr. Dömötör Lajos és Haidecker Ervin felszólalása után Medvecskyi Károly visszautasította az egyik-ellenes támadásokat, rámutatva azok gazdraelles és önző célokat szolgáló indítókaira. Dr. Vajza Béla h. igazgató ismertette a mezőgazdasági kiviteli politika irányelveit, egyben a választmány helyeslése és egyhangú állásfoglalása mellett visszautasította a paprika, hagyma és a tojértékesítés ma fennálló rendszere ellen intézett támadásokat. A következőkben előadó segédítették a tojértékesítésről terjesztette jelentését a választmány elé. Ennek kapcsán a kamara egyöntetűleg állást foglalt a magyar idegkés további fenntartása mellett, de alapos revíziót és bökjöttöt sürgetett a vételjegyeket hamisító és a gazdákat megkárosító kereskedőkkel szemben.

Az észt kultuszminiszter látogatása Budapesten. Október 11-én érkezett hazánk fővárosába Jaakson Sándor észt közkutatásügyi miniszter, hogy aláírja az észt-magyar kulturális egyezményt, s megtekintse hazánk kulturális intézményeit. A kiváló államférfit Hóman Bálint kultuszminiszter hívta meg. Az észt minisztert meleg szeretet vette körül hatnapos tartózkodása alatt. Látogatást tett a miniszterelnöknél, aki a kormány több tagja jelenlétében fogadta. Kedden a kormányzónál jelent meg. Megnézte a múzeumokat, klinikákat, egyetemeket. Elutazott Debrecenbe és Esztergomba is. Megelégedetten távozott. Egy barátunkkal több van...

Elfogták Moszkva magyarországi kémeit. A budapesti rendőrség széleskörű nyomozás után leleplezett egy bűnszövetkezetet, melynek tagjai a szovjet származású kémkedtek, elsősorban magyar üzemi vállalatok dolgait iparkodtak kikémlelni. A bűnszövetkezet vezetőjét, aki Fischman Martin néven lakott Budapesten, s akinek igazi neve Andor János és négy kémársát átadták a katonai hatóságoknak, tizenöt évig ellen pedig eljárás indult.

Névváltoztatás. Osorozokly Ferenc mátraszöllösi előfizetők, a VASÁRNAP költőgárdájának egyik szép tehetségű tagja, nevét — mint velünk közli — belügyminiszteri engedéllyel, Reményi-re változtatta.

A mezőgazdasági konjunkturáról szóló híreket e fájlo az Alsódöntuli Mezőgazdasági Kamara

Népes igazgatóválasztmányt ülést tartott az Alsódöntuli Mezőgazdasági Kamara Kaposváron, dr. Mirbach Antal báró elnöklésével. Elnöki megnyitójában dr. Mirbach Antal báró visszautasította azt a tendenciát, mely szerint a múlt idők a gazdasági konjunkturálisok lennének. Ezek a híresztések az adó-kivételések terén azt eredményezték, hogy már a folyó évi jövedelemadó kivételések megköszölik, sőt sok helyen el is érik az 1927. évi mértéket, amikor a gazdasági összehasonlíthatatlanul jobb helyzetben voltak.

Az igazgatóválasztmány felkérte az elnököt, hogy a gazdaságosság jelenlegi helyzetét — ami a gyenge termés, a jó természet adó termények értékesítésének nehézsége, az iparikkal drágulása, a nagy közterhek stb. következtében nem mondható megnyugtatónak — tárja fel az Országos Mezőgazdasági Kamara közgyűlésén is.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron

Szigeti Nándor és Fia

ékszerész
Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

Nagykorús hadat üzent a pajzstetűnek. A gyümölcskivitel is fenyegető gyümölcsfakártevő, a pajzstetű ellen a nagykorúsi gazdák, Dező Kázmér polgármester vezetésével, nagy küzdelem inditának. **Állami és városi támogatással a télen szakképzett munkásoktagok járják végig a gyümölcsösöket és végigpermeteznek és tisztítanak a határban minden gyümölcsfát.** A tulajdonosnak csak a permetező anyag árát kell, a terv szerint, megfizetnie. Az előkészületek serényen folynak.

Borzalmas autó- és motorkerékpárszerencsétlenség. Egy müncheni magánautó egyik falu közelében elgázolt egy gazdaembert, aki az előírások ellenére az országút jobboldalán haladt. A gazda szörnyethalt. A hirtelen lefékezett autó ekköben átsodródott a baloldárra s ott egy óriási sebességgel száguldó motorkerékpárral ütközött össze. A motorkerékpár két utasa súlyosan megsebesült. Az autó utasai közül egy gyermek fának ütközött s azonnal meghalt. Atyja körülbá szállítás közben szenvedett ki. Az autó sofőrje csak könnyebben sebesült meg.

Hibaigazítás. Legutóbbi számunkban Gyanó Sándor előfizetők híradása nyomán beszámoltunk a Dráva áradásáról, híruinkbe azonban hiba csuszott: a Dráva nem Jankapusztánál, hanem Lankapusztánál lépett ki medréből, több ezer holdnyi területet öntve el.

A hagyma minimális termelői ára

A hagymakivitel ellenőrzésére alakult bizottság Budapesten ülést tartott, amelyen — tekintettel a jelenlegi külföldi eladási lehetőségekre — egyhangúlag úgy határozott, hogy október 10-től kezdődően a hagymakivitel lebonyolításával megbízott szerv az exportcélokra vásárolt vöröshagymát métermézősáknak minimálisan 5 pengő 25 fillért tartozik fizetni a termelőnek.

A határozat kimondja továbbá, hogy az esetben, ha a makói piacra nem vásárolható olyan mennyiségű vöröshagyma, mint amennyi a külföldi eladások lebonyolításához szükséges, a szerv vásárlásait kiterjesztheti elsősorban a makói környékre, úgyszólván úgy, hogy a bevásárlásnak nincs köve annak a százeleves aránynak a betartásához, amely rendszer körülmények között Makón, illetőleg a környéken a szerv vásárlásait szabályozza.

Abban az esetben, ha a makói körzetben sem tud a szerv elegendő vörös hagymát vásárolni, azt szeresheti be a kivételre szükséges vöröshagymát, ahol az országban kitudatni lehet. Végül a bizottság meghatározta, hogy az a hagymatermelő, vagy kertész, aki árúját a lebonyolítással megbízott szervnek eladta, de az eladásnál, illetve vételnél kibetölt időn belül a szállítást nem teljesítette, a termelési igazolvánnyal egybekötött mindennemű jogát elveszti.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Reményi országos híri hangszerelepen vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 68-60. Körjen díjmentes, 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

Legújabb szabadalmu dugattyú nélküli gyümölcsfapermetező készülék

Nincs benne bór, gumi, sem fém dugattyú. Nem romlik, nem kopik, szerzám nélkül, szabad kézzel szereshető. Használható bármilyen edényből, vagy háttupintonyból, utóbbi esetben egy rozsa permetezőgéppel tartályt is alkalmaz. Beüli ónzója is kapható. Kérjen díjlan leírást a „Vasárnapi”-ra való hivatkozással.

Gyártja:

Takács Károly

ny. MÁV előjáró.
BUDAPEST, VI., Kerekes-utca 28.
Telefon: 2-906-79.

Összelrják a kerékpárokat

A belügyminiszter a közúti közlekedési rend fokozottabb biztosítása érdekében elrendelte, hogy mindazok, akik a közúti forgalomban résztvevő kerékpárt, vagy gépjárműnek nem minősíthető segédmotoros kerékpárt tartanak üzemben, azt legkésőbb október 25-ig jelentsék be. A szükséges őrlepkákat városokban a rendőrszobákban, községekben a községi előjáróságokon díjtalanul lehet kapni. Az október 25-ike után üzembe helyeződek kerékpárokat üzembehelyezésük előtt szintén be kell jelenteni.

Tíz emberrel is győzött a magyar válogatottnak Bécsben. A magyar labdarúgó utóbbi sorozatos győzelmei után, nagy reményekkel indultak a válogatottak Bécsbe, hogy az Európai Kupát megszerezzék. Az előző nyek után a bécsiek is inkább a magyar fiuk győzelmét jósolták. Ez a győzelem azonban nem volt olyan nagyarányú, mint várni lehetett volna. Csak 2:1 a magyarok javára. Hogy így történt, két oka volt. Az egyik a magyar csapat balsikere az első félidőben. A második a hírhedt Szesza díjbirkozó erőszakoskodása, aki kegyetlenül belefejtél. Bíró arcába. Bíró Szeszták képen teremtette, mire az angol bíró a magyar játékos kiállította. De a tíz magyar is győzött. Ezidőszert első a Kupában.

Halálos szerelmi drámák. Október 11-én két halálos szerelmi dráma is történt a fővárosban és közelében. A városi ügybíró mellett Jakab István ölte meg Bati Józsefét. Két revolverlőssel végzett vele. A munkakerülő, állás nélküli, titkosatos öjjeli utakon járó férfi szerelmi bánatára hivatkozott, amikor megölték. Már régóta fenyegette és üldözte az elvált asszonyt, aki nem akart hozzá visszatérni, hogy vadházastárs legyen. — A másik dráma Pestszentlőrincen történt, az Állami Lakótelepen. Ott Szombathelyi Béla autohegesztő szívenlőtte a vele közösházartásban élő Ignációt Rózsát, aki Cizán Rózsának hívták a környéken, majd pedig magát végézte ki. Az autohegesztő részvevőssége miatt régebben elhagyta a felesége. Akkor állt össze Cizán Rózsával. De annál is jobban szerette az italt, amely végül is fegyvert adott a kezébe. Egy barátjának levelet írt, hogy Rózsát sem tudta megvacsiztatni. S hogy közös elhatározással haltak meg.

Savanyú a szőlő.

A sétatér egyik padján egy mama ül a kislfiával, a másik padon egy magányos ur.

A kislfiu egyszerre csak odamegy az urhoz és kérdősködni kezd:

- A bácsi pesti?
- Igen.
- A bácsinak mi a foglalkozása?
- Ügvedő vagyok
- A bácsi hány éves?
- Negyven.
- A bácsi nős?
- Nem vagyok nős.
- A kislfiu elhallgatott egy kicsit, aztán átszölt a mamájához:
- Mama, mit kérdezek meg?

Bomba a tűz ellen. Érdekes tüztöltő szeret matott be feltalálója a napokban Budapesten. A találmány nem egyéb, mint egy ártalmatlan porral megtöltött bomba. A bombát bedobják a tűzbe, az fellobban és a porfelhő elborítja az égő anyagokat. A fém por a tűzzel érintkezve, olyan gázt fejleszt, amely teljesen elfojtja a tüzet. A Pyrofluga X. nevű oltó bomba bemutatója során nagy sikert aratott.

ADÁS-VÉTEL

Többszáz darab valódi I. osztályú gyökeres szőlőoltványt keresek vételre. Ár-és mintaajánlatot kérek. Lukács Miklós, Tiszaroff 343. Vállalok juhot, szarvasmarhát telelésre december elsejétől, csekély díjazzal. Cim: Mezei Péter, Kondoros, Tanya 283.

Az „ANGORASZÖVETSÉG” közleményei

Ismételten és nyomatékosan felhívjuk tagjaink figyelmét arra, hogy a velük közölt gyapjúátvételi időpontokon kívül semmi esetre sem küldjenek be Szövetésünkhez gyapjút, mert az úgy sem kerül a rendezés át vételé idején hamarabb át vételre. A múltban méltányosságból nem küldték vissza a rendkívüli időben érkező küldeményeket, hanem az át vételi időig raktárunkban megőrizték azokat. Ezáltal azonban bizalmasaikat sem tehetjük és tesszük meg azt, egyrészt azért sem, mert így a rendkívüli küldeményekről is elvárható nyilvántartást kellene vezetnünk, másrészt azért sem, mert raktárainkban különböző gyapjúkat a felőlősséget az egyelőre át vételre nem kerülő gyapjuszállományok megőrzéséért. A rendkívüli időben érkező gyapjuszállományokat tehát, — legnagyobb sajnálatunkra — a beküldő címére és költségére vissza kell irányítani.

Tenyésztoink érdekében a legnyomatékosabban rá kell mutatnunk arra is, hogy a gyapjú termelésénél és gyűjtésénél mindenkor a legnagyobb gondossággal, az előírásoknak megfelelően járjanak el, mert különben saját hibájukból érik csaldások. Kezelje mindenki az előírásoknak megfelelően a gyapjút, — ne nyirjon az előírt és megfelelő hosszúságok alatt — ne keverje össze a különböző minőségű gyapjút, mert bár az át vételi bizottságban Szövetésünk tenyésztő szakértői szerepelnek, az át vételi bizottság kénytelen a legszigorúbban ragaszkodni az előírásokhoz, mert Szövetésünk az átvett gyapjút tovább szállítja a bel- és külföldi textilipacra és így épügy felel az előírt minőségek betartásáért. Ezzel kapcsolatban rá kell mutatnunk arra, hogy például Németországban az állami gyapjúátvevő szerv, nemcsak leminősíti a rosszul minősített gyapjuszállományokat, hanem a minősítés változtatásán felül külön bírságpénzt von le a helytelen minősítésekből származó munkatöbbletért. A legnagyobb gondossággal járjon el tehát mindenki saját érdekében.

A Váci Országos kiállításon I. díjat nyert. 1 és fél éves Angora tenyészbakok. 23 pengőért, azok 4 hónapos ivadékaik 12 pengőért eladóak, esetleg prima emésztők cserébe is kaphatók. Winkler Ödön ny. alezredes „Hunnia” Angoratenyészeté Vác. Athann-utca. Válaszbélyeg.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Kisgazda számtartásához szükséges füzeteket honnan lehet beszerezni, továbbá ezek az egyszerű bevezetője utánutalást vagy felvilágosítást hol kaphatók? 2. Piacos messze lakom, van idő, mikor tehető feltelegem van, ebből szeretnék saját készíteni arra az időre, mikor viszont téli minosen. Hogyan lehet elkészíteni? Üdvözlöm róla, hogy Dániaiban a kisgazdák nemcsak saját részükre, de a piacra is készítenek sajtot. (K. Cs. F. Szuhafő). — Felelet: 1. A kisgazda-számtartáshoz szükséges nyomtatványokat Méret Ignác könyvnyomdája, Keszthely, árusítja. Péntárai, leltári, háztartási és állattanplóbi 1-1 iv. tehát összesen 4 iv. kerül 1.30 pengőbe. 2. A sajtgyártás elég bonyolult művelet, miért is nem lehet egy szerkesztői úznet keretében lefektetni a tudnivalókat. Vegye meg Élelő József: Sajt- és vajgyártás című könyvét. Ha ezt áttanulmányozta, keresse fel vidékén olyan egyént, uradalmat, tejüzemleket), aki sajtot csinál s önt iparkodik elcsaláttani. Ha csak könyvből nyert ismereteket alapján próbálja, akkor „sok lesz a tanács”, azaz sok sajt elromlik.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

Özv. S. Z. B-né. Rejtvénye jó. — N. L. Mány. Elbeszélést megkaptuk, később küldött red v. Más tárgy. Verset kértünk. A reménytelen szerlelem miatti siránkozással bíróv elállnak benndüket olvasónk — Ifj. Gy. S. Drávacséhi. A költészetnél nem feltétlenül fontos az, hogy valaki iskolázott-e vagy sem; csak a tehetség az érvék számít. Ha egy vers csak valamennyire elfogadható, ml leközből is soha senki se mellozzák. On nincs tisztában azzal, ml a rím. Némán — szól, nevet — lenné, szól — át, islent — feleslegem: ezek sajnos nem hasonlóan cseug szövegződések. Tessék valakitől ubalgazítás kérti elől, mielőtt verset ír. — Ny. L. Konvár. Az első közzétessék. — R. F. Mátrászló. Türelmet kértünk: május hó 30-án jelent meg utólagra verse. A naplart már lezártuk. Az oldalszám felmérése a legközelebbi jövben megtörténik. Kérését ml számunkban teljesítettük. — Pestmegyei. Beküldött verseket és elbeszéléseket nem díjazunk. Sport-kérdése nem tudunk válaszolni. Verse határozott érzékre és készségei vail; írjon újakat és jelentkezzék újra. — Baranyai előfizető. A Technológiára való felvételi ügyében az intézet vezetője készséinkre részletes tájékoztatót küld önnök. — T. J. Nagyborzöny. Rákóczi Ferenc római kátholikus vallású volt.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény. világo sság festmény (Beküldte Tamás Ferenc Páhiból) 2. Pontrejtvény. ü . ö . a . l . k (Beküldte ifj. Gyula Sándor Dráva-cséhől) 3. Szórejtvény. nem nyer S levegő (-1) (Beküldte Neumann Antal Almás-keresztur)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 43-ik számban közöljük. A 38-ik számban között rejtvények megfejtése: 1. Szórejtvény: Kulapács. 2. Szórejtvény: Kanapé. 3. Szórejtvény: Bendő. Megfejtettek: Özv. Síta Béláné, Tamás Ferenc, Nagy Béla, Sente Márton, Vargha Lajos, Besenyey Gyula, Ormos Pál, Végh Ándor, Hágó Sámuel, Konoróth Vince, Kósa Sándorné. Jutalomkönyvet nyertesek: Tamás Ferenc (Páhi) és Özv. Síta Béláné (Nagy-tófalva).

A 42-ik számban között rejtvények megfejtése a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük. KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE Készürüpiac. Buza tiszavideki és felső-tiszavideki 77 kg-os 20.20—20.60, 78 kg-os 20.50—20.90, 70 kg-os 20.75—21.10, 80 kg-os 20.90—21.20, egyebek 77 kg-os 20.20—20.45, 78 kg-os 20.50—20.75, 79 kg-os 20.75—20.95, 80 kg-os 20.85—21.05, rozs pestvidéki 18.80—18.90, egyéb 18.90 —19.10, sórárpá kiváló 21—23, sórárpá la 19.75—20.75, sórárpá 18.50—19.25; tükarkánymárpá la 16.50—17, Ha 15.75—16.25, sóp la 16.90—17, Ha 16.75—16.85, tongerli 14—14.10, finom búzakarpa 12.75 —2.90, 8-as búzaliszt 14.60—15.40 pengő 100 kg-ként. Határidőpiac. Rozs októberre 19.33—19.85, márciusra 19.95—19.97, tengeri má-jusra 12.85—12.87 pengő 100 kg-ként. Magpica. A Budapesti Áru- és Érték-tőzsde hivatalos jegyzései nyomán 100 kg-ként az Budapest: köles fehér 17—19, köles vörös 15—16, köles egyéb 14—14.50, repce 30.50—31.50, alállomás: mák 107—111, Viktória borsó 17.50—19.25, fekete borsó 17.50—19, 5szj borsó 17—18, lenese nagyszemű 10—15, lenese közepesemű 30—40, lenese kismemű 30—

34, dunai szoknyabab 24.25—24.75, dunáltól szoknyabab 23.50—23.75, felső-magyarországi szoknyabab 21.50—22, lucernamag nyers, arankás 105—215, lóberemag nyers, arankás 118—138, bíbor-hera 60—65, tavaszi búbköny 17—18, szőszbúbköny 42—46, csillagfűrt 12.50 —12.75 pengő. Tenyészárhák és jármosörök. Ia beföldi jármosörök (tarka) és bedlittani való tino 84—88, Ia beföldi jármosörök (fehér) 83—88, 1¼ éves tiszó 80—88, 1½ éves tino 80—85, fiatal friss fejőstehén 96—100 fillér kg-ként. Vágómarhák. Bika, magyar, Ha 62, Ha 52, hika, tarka 68—96, ökrök, magyar, Ha 60—78, Ha 58, ökrök, tarka, Ha 76—90, Ha 54, tehén, magyar, Ha 87, Ha 60—73, Ha 57, tehén, tarka, Ia 84—88, kivételesen 92, Ha 50 —83, Ha 48—58, bivaly, magyar 40—50, püvendék (éves) 77—96, kiscsontozni való 28—48 fillér kg-ként. Takarmányvásár. Rétiszalma, Ha 4—4.40, Ha 3—3.80, mulárszóna 4—5.50, lucernaszóna 6.20—7.40, zabosbúkköny-szóna 3.70 pengő mm-ként. Borjúvásár. Ia 117—120, kivétel 122, Ha 103—116, Ha 90 fillér kg-ként. Juhárak. Külföldiek megfelelő prima fiatal ürj daraboként, 50 kg súlyban 50 —56, fiatal prima bárány párokként, leg-alább 80 kg súlyban 54—54 fillér kg-ként, gazdaságban etetés-ittatás után mázslva, 3 kg súlylevonással. Sertésvásár. Uradalmi zsrtesítés pároként 340 kg-on felül 108—100, kiv. 110, 340 kg-on alul 105—107, szedetartsók 95 —106, öregsértés 94—100, angol tököser-tés 104—108, angol sokkasértés Ha 104 —110, exportzsr márkázott, vágóhidon átvéve, csomagolás nélkül 164, felsértés szalonával 136—142 felsértésűs 132—140, sózott szalonna 3 darabos 140, kátszalonna 28 kg-os 146, hűj 156—160, kátszalonnával sertésűs 126, sertésűsle 120—130, sertésűsle és gyomor 150—170 fillér kg-ként. Baromfi és tojás. Élőbaromfi: Tyúk 220—350, csirke, rántai való 90—150, sütni való 150—200 fillér daraboként. Leölt baromfi: Tyúk 140—180, csirke, rántai való 150—270, sütni való 160—270, ruca, hízott 130—160, lud, hízott 180—180, libamáj, nagy 500—300, kicsi 300—500 fillér kg-ként. Tejtojás 10 darabig 10—12, főzőtojás 9—10, apró 8—9 fillér daraboként. Gyümölcs. Alma 50—140, birsalma 26 —70, körte 60—180, szilvaiz 120—140, zymölcsiz 130—320, csemeszőlő 56—88, kevert szőlő 30—50, közönséges szőlő 24—36, dió, új 60—140, dióhéj 260—340, mazolybó 320—440, mandula, keménybőrű 60—80, gesztenye 30—100 fillér kg-ként. Borpica. A szőlőt az ország legióbb vidékén már befejeződött, az alföldi tömegierő vidékeken még folytatásban van, míg a Tokajhegyalján az elmúlt napokban kezdődött meg. A must, ubor és öbor ára változatlan. A bor kivétel énk.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, X. 17. Állat- és kirakódó-vásár: Szarvas. — Hétfő, X. 18. Állat- és kirakódó-vásár: Ézeke, Érsekvaadkert, Kapuvár, Kiskőrös, Kőszeg, Mezőkövesd, Miskolc, Nagybaracska, Nyíregyháza, Ócsa, Pécsvárad, Ricsa, Salgótarján, Szalkszentmárton, Szentlőrinc, Vél. Ló-marha- és kirakódó-vásár: Söjtör, Szob, Szőllősögyörök, Tarján. Kirakódó-vásár: Ózd, Rajka, Tatánybánya. — Marha, sertés- és kirakódó-vásár: Szentgotthárd. — Kedd, X. 19. Állat- és kirakódó-vásár: Edelely, Nagyborzöny, Salgótarján, Tállya, Újpest, Vél. Sertés- és kirakódó-vásár: Borsodnádasd. Ló, marha- és kirakódó-vásár: Tevel, Ló, marha- és sertés-vásár: Vajszló. — Szerda, X. 20. Állat- és kirakódó-vásár: Egyed, Egyházasközar, Lúka, Németboly, Söjtör, Ló, marha- és kirakódó-vásár: Hedrehely, Szentpéterur. Sertés- és kirakódó-vásár: Rudabánya. — Csütörtök, X. 21. Állat- és kirakódó-vásár: Tengenle, Tornaszentandrás, Ló, marha- és kirakódó-vásár: Baranyajenő, Földmés-csolád, Keszthely. — Marha- és kirakódó-vásár: Szentgyörgyvölgy. — Marha, sertés- és kirakódó-vásár: Zánka. — Péntek, X. 22. Állat- és kirakódó-vásár: Komád, Mindszent, Szegetszentmiklós. Kirakódó-vásár: Mikosszéplak. — Szombat, X. 23. Állat- és kirakódó-vásár: Mindszent.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 36 fillér; kétkoronás 72 fillér; ötkoronás 1 pengő 80 fillér; régi egykoronás 96 fillér. 14 karátos tóbrarany grammként 3 pengő 10 fillér. Szénarany kilogrammja 5760 pengő. Szénézüst kilogrammja 90 pengő.

Rádióműsor

Budapest I. VASÁRNAP, X. 17.

9.30: Hírek. 10: Református isentisztelet. 11: Róm. kath. isentisztelet. 12.20: Pontos idő, időjárás- és vizállásjelentés. 12.30: Operaház zenekar. 13.10: „Világ-beradó”. 14: Hangkíséret. 15: „Kik esnek kötelező mezőgazdasági balesetbiztosítás hatálya alá? Takács Imre dr. miniszteri titkár előadása. 15.50: Postászenekar. 16.30: „Öt világrész gazdasága”. 17: Cigányzene. 18: „Szilva”. 18.30: Szalonzene. 19.15: „A tokaji bor és a furmint-szőlő”. 19.55: „A cigány”. Népszínház. Irta Székelyi Edv. 21.45: Hírek. 22.10: Hangverseny Zenekar. 23.25: Jazz.

Allandó közvetítések hétköznapokon:

6.45: Torna, utána hangkíséret. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Két felolvasás. 11.10: Vízjelzés. 12: Haragszó, időjárás-jelentés. 14.40: Időjelzés, stb. 16.45: Puntos időjelzés, stb. 00.05: Hírek. HÉTFŐ, X. 18. 12.05: Szalonköz. 13.30: Rendőrzenekar. 16.15: Diákféltára. 17: „A társadalombiztosítás”. 17.30: Gy. Márkus Líly zongoristák. 18: „Rádó a rádióról”. 18.30: Cigányzene. 18.50: „Thomas Mann-rol”. 19.30: Hangkíséret. 21: Az olasz rádió Európa-hangversenye. 22.05: Hírek, időjárás. 23.25: Jazz.

KEDD, X. 19.

12.05: Cigányzene. 13.40: Énekegyüttés. 16.10: „Asszonyok tanácsadója”. 17: Sportelőadás. 17.40: Operaház zenekar. 18.40: „Munkásféltára”. 19.10: Szalonzene. 20.10: „Benedek Elek-est”. 21.10: Cigányzene. 22: Időjárás. 23.05: Jazz. 23: Hangkíséret.

SZERDA, X. 20.

12.05: Zongora-begedti hangverseny. 13.30: Szalonzene. 16.15: Diákféltára. 17: Dívalóadás. 17.30: Hangkíséret. 18.30: „Vidám törtételek”. 19: Szedő Miklós dr. magy. népkat. énekel. 20: „Duse”. Hangjáték. Miklós Jenő hátrahagyott szimfonia. 21.30: Hírek, időjárás. 21.50: Operaház zenekar. 23.10: Jazz.

CSÜTÖRTÖK, X. 21.

12.05: Eugen Stepat balajka-zenekara. 13.30: Hangkíséret. 16.15: Vándor Lajos mesél. 17: Cigányzene. 17.40: „Finn-ugor rokonalak”. 18.10: Ország Julia operaház tag énekel. 18.45: Kúllgyi negyedóra. 19: „Szőlészeti időszerű tanácsadó”. S. Biró Géza ny. főtisztartó előadása. 19.20: Szalonzene. 20: Somly Artur előadestje. 21.15: Dohányai Ernő ének. Beethoven-zongoraszonáta estje. 22: Időjárás. 22.05: Hangverseny Zenekar. 23.15: Jazz.

PÉNTEK, X. 22.

12.05: Katonazene. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákféltára. 17: Bartók Béla Liszt-műveket zongorizál. 17.35: „A magyar sport nemzeti jelentősége”. 17.55: Szalonzene. 18.50: „Wagner-Liszt—Cosima”. 19.30: Operaház: „Don Carlos”. Dalmói 21.40: Hírek, időjárás. 23.35: Hangkíséret.

SZOMBAT, X. 23

12.05: Darvas Ipolya és Vízöz Tibor énekel. 13.30: Hangkíséret. 16.15: Barsányi Gizli mesél. 17: „Egyenám, változám, költőzködés”. 17.20: Szalonzene. 18.25: „Mennyit fejlődött a magyar rádióipar?”. 19: Bura Károly emlékezte. 20: „Tündérmese felnőtteknek”. Hangjáték. 21.30: Hírek, időjárás. 22: Hangverseny Zenekar. 23.15: Szalonköz. 23: Cigányzene.

Budapest II.

Vasárnap, X. 17. 19.35: A tüzérműlk ml letelezés. 13: Postászenekar. 18.45: Előadás. 19.20: Szalonzene. 19.50: Hegedű. 20.20: Hírek. 20.50: Hangkíséret. — Hétfő, X. 18. 18.50: Cigányzene. 19.20: Német nyelvlecke. 19.50: Előadás. 20.20: Hangkíséret. 21.30: Hírek. — Kedd, X. 19. 17.30: Hangkíséret. 19: Mezőgazdasági féltára. 19.30: Francia nyelvlecke. 20.05: Fuvola. — Szerda, X. 20. 18.30: Olasz nyelvlecke. 19: Előadás. 19.30: Előadás. 20: Hegedű-csomballó. 20.40: Hírek. 21.05: Cigányzene. — Csütörtök, X. 21. 17.45: Cigányzene. 18.25: Felolvasás. 18.50: Szalonzene. 19.30: Angol nyelvlecke. 20: Hangkíséret. 21: Cigányzene. — Péntek, X. 22. 19: Gyorsírás. 19.30: Elbeszélés. 20: Hírek. 20.25: Hangkíséret. 21.35: Cigányzene. 22: Időjárás. — Szombat, X. 23. 17.45: Mezőgazdasági féltára. 19: Előadás. 19.30: Elbeszélés. 20.25: Hangkíséret.